



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на образованието и науката
Център за специална образователна подкрепа „Д-р Петър Берон“
град Добрич

ул. „Йордан Йовков“ № 4, Т: 058 / 60 20 24 ; Н 0878 / 100 633
Е-mail: info-800001@edu.mon.bg <http://beron-dobrich.info>

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ЦСОП „Д-р Петър Берон“ ЗА ПЕРИОДА **2025 – 2029** г.

*Настоящата Стратегия е приета с Решение № 8 на Педагогическия съвет -
Протокол № 1/15.09.2025г.*

I. Въведение

Център за специална образователна подкрепа е образователна институция от модерен тип, адекватно отговаряща на потребностите на обществото. Центърът провежда политика насочена към образованието, възпитанието и личностното развитие на ученици със специални образователни потребности (СОП). Като динамична система, ЦСОП се развива и трансформира съобразно съвременните тенденции на приложение на специалната педагогика за целите на приобщаващото образование.

Стратегия в институцията цели да систематизира разностранните източници и измерения на проблемите в отношенията между ЦСОП и семейството, да планира реалистични и взаимосвързани мерки за подобряването на взаимодействието между тях и успешното интегриране на деца и ученици със специални образователни потребности и тези от етническите малцинства.

Образователната и семейна среда се променят, и от своя страна са потопени в нов динамичен социално-икономически контекст. В променения си вид и в новите условия, те трябва да намерят общ език и механизми за ефективно взаимодействие в името на общия интерес – подготовка на отговорни и пълноценни личности, способни да участват в демократичното общество, съчетавайки стремежа към личен успех с грижа за общия интерес. Потребността от образователна програма се налага от една страна от предизвикателства, пред които е изправено обществото и които биха се превърнали в сериозни проблеми, ако институциите, общностите и личностите не са подготвени за адекватни реакции. От друга страна нито една институция или заинтересована страна не може сама да намери устойчиви решения, доколкото винаги част от корените на проблемите или инструментите за тяхното решаване излизат извън правомощията и компетенциите ѝ. Тъй като очертаващите се негативни тенденции са резултат от пресичане на разностранни влияния и проблеми локализирани в различни части на обществения и частния живот, то само обединените усилия могат да доведат до политики, съчетаващи интересите и възможностите на различните социални партньори.

Статут

Център за специална образователна подкрепа „Д-р Петър Берон“ – гр. Добрич, (ЦСОП) е преобразуван от МОН приемник на Помощно училище „Д-р Петър Берон“ гр. Добрич. ЦСОП „Д-р Петър Берон“ Добрич е съвременен модерен звено в образователната система, в което се обучават деца със специални образователни потребности.

В образователния център работи екип от квалифицирани, отговорни и съпричастни с проблемите на всяко дете специалисти - специални педагози, психолози, логопеди, рехабилитатор, социален педагог, арт и трудотерапевт.

Мисия: Да насърчаваме постиженията на учениците, да развиваме техния индивидуален потенциал в безопасна, приобщаваща и подкрепяща среда, чрез образование, терапевтична намеса и приемане от общността.

Визия: Да създадем и поддържаме общност, в която всички ученици, учители и служители са екип, и този екип знае посоката на пътя, по който върви.

Среда на ЦСОП

ЦСОП „Д-р Петър Берон“, гр. Добрич предоставя на своите ученици съвременна физическа среда с интегрирани образователни технологии за възпитание, социализиране и обучение, за да може всяко дете да разполага със свое собствено място и пространство. Учебният процес се осъществява във функционални стаи със структурирана среда и визуално разписание. На разположение на педагози и деца е стая за Монтесори терапия, сензорна стая обогатена с нови уреди за още по-добро въздействие, релакс и сигурност, добре оборудвана зона за отдих и двигателна активност, кабинет по цветарство и оранжерия, STEM кабинети по природни науки. В центъра водата се пречиства със система за обратна осмоза. Във всички помещения на ЦСОП - Добрич работи система за пречистване на въздуха, чрез фотохидройонизация - Airius.

Дворът на образователния център е с изцяло обновена настилка, оборудван с различни спортни уреди, съоръжения и образователни материали. Обособени са кътове за интензивно общуване, за провеждане на занятия на открито, както и къщичка с книжки.

Изгражда се достъпна архитектурна среда към помещенията в приземния етаж на центъра, където ще бъдат обособени кабинети, а достъпът до тях ще бъде с асансьор.

За нуждите на учебния процес в ЦСОП и осигуряване на присъствието на деца и ученици с помощни средства е закупен микробус Fiat Ducato с платформа. Закупен е и лек автомобил Toyota, с който се извозват деца и ученици от близките населени места до гр. Добрич.

Състав на колегията – В ЦСОП през учебната 2025/26 работят 22 педагогически специалисти и 8 -ма служители (непедагогически персонал)

Педагогически специалисти са лица, които изпълняват норма преподавателска работа:

1. Директор
2. Заместник-директор по учебната дейност
3. Старши учители
4. Учители
5. Психолози
6. Логопеди
7. Арт терапевти

Партньорства и подкрепа

В ЦСОП синдикалната структура е СБУ. Взаимодействието с тази структура оказва положително влияние при регулиране на трудовите отношения с директора на центъра. СБУ участва при разработване на институционални правилници, правила и процедури. Педагогически специалисти членуват и в НАРЦСОП.

Достъп до интернет – на територията на ЦСОП има осигурен безжичен, кабелен и оптичен достъп до интернет, използван в образователният процес от ученици, педагогически специалисти и служители.

II. Принципи

Равен достъп – Всеки ученик има право да получи качествено обучение, възпитание и развитие, съобразени с неговите потребности и възможности, както и с условията, които обществото предоставя за постигане на тази цел.

Сътрудничество – Качествена екипна работа и сътрудничество с други институции от концепцията до нейната реализация.

Деполитизация на образователната институция. Пълен политически и партийен неутралитет - При изпълнение на своите функции педагогическите специалисти работещи в ЦСОП - Добрич трябва да са политически неутрални и не могат да налагат идеологически и политически убеждения.

Отговорност – Педагогическият и непедагогическият екип, ангажиран в образователната, възпитателната, терапевтичната и обслужващата сфери носи отговорност за постигане на трайни резултати с дългосрочен ефект.

Гъвкавост – Максимална възможност за избор на обучаваните и техните родители в съответствие с личностните потребности на всеки ученик в процеса на неговото обучение и развитие.

Новаторство – Целият колектив, ангажиран с обучението, възпитанието и развитието на учениците е отворен към нови методи, подходи, концепции при осъществяване на своята дейност с цел постигане на оптимални резултати.

Автономност – Образователната институция провежда собствена политика в съответствие с изискванията заложи в ЗПУО и прилагащата го нормативната база.

Отчетност – Всички участници в образователната, възпитателната и терапевтичната работа се отчитат за постигнатите резултати от своята дейност.

Ефективност – Максимална степен на съответствие между целите и очакваните резултати чрез правилен подход и управление на ресурсите с отчитане на миналия опит.

Законосъобразност – Всички цели, приоритети, мерки и конкретни действия съответстват на Конституцията на Република България, на законите и другите нормативни актове и референтни документи.

III. Ценности

- Толерантност, уважение, приемане и зачитане на другите – такива, каквито са, с тяхната уникалност и различност
- Партньорство и сътрудничество
- Обучение, ориентирано към придобиване на комплекс от ключови компетентности и умения и прилагането им в живота
- Подкрепа на индивидуалността на всеки ученик
- Подхождане с доверие към другия и приемане, че намеренията му са изначално добри
- Носене на лична отговорност за действията, изборите и последствията от тях

IV. Връзка с други нормативни и планови документи

- Закон за предучилищното и училищното образование, в сила от 01.08.2016г.
- Наредба за приобщаващото образование
- Национална стратегия “Образователна интеграция на деца от етнически малцинства” и плана за действие към нея
- Общински стратегии за интеграция в образованието на деца и ученици от етнически малцинства
- Национален план за интеграция на деца със специални образователни потребности
- Закон за закрила на детето
- Конвенция на ООН за правата на детето, ратифицирана от Великото народно събрание през 1990 г., в чл. 23 признава, че децата с увреждания трябва да имат пълноценен и достоен живот в условия, които осигуряват достойнството им, поощряват самостоятелността и улесняват активното им участие в обществото. България, като една от страните, подписали Конвенцията на ООН и Декларацията от Саламанка, през последните години основава своята държавна политика, активно насочена към предоставяне възможност на деца с увреждания да растат в семейна среда. В основата на този подход е принципът за равен достъп до образование, като равния достъп се разбира осигуряване на достъп на всички деца до съизмеримо по качество образование.
- Визия, цели и приоритети на Националната програма за развитие България 2030

- Националната програма за развитие България 2030
- Рамка за действие на ЮНЕСКО „Образование 2030“ в изпълнение на ЦУР 4 (2015)
- Рамка на ЮНЕСКО за прилагане на образованието за устойчиво развитие отвъд 2019 (приета по време на 74-та сесия на ОС на ООН, 2019)
- Национална стратегия за въвеждане на ИКТ в училищата
- Национална програма за развитие на физическото възпитание и спорта

В унисон с посочените документи в центъра на образователно – възпитателния процес се поставя ученика с неговите умения, дарби и заложби, интереси и потребности, с постоянна грижа за живота и здравето му.

SWOT анализ

Вътрешни фактори

Външни фактори

Силни страни: • Сплотен и висококвалифициран педагогически колектив, с необходимите знания, умения, нагласи и опит в подкрепата за личностно развитие на деца и ученици със СОП и множество увреждания • Приложена и ефективно управлявана система за управление на качество и самооценка • Изградена структура от работни групи и комисии за разпределение и делегиране на отговорности; • Прилагане на иновативни методи и подходи в учебната, възпитателна и терапевтична работа • Включване на родителите в прекия образователно-възпитателен и корекционен процес • Създадена е страница в социалните мрежи за комуникация с родители и др.	Възможности: • Машабно навлизане при разширяващи се възможности на ИКТ в процеса на образование и в бита на децата и учениците • Работеща система за надграждане на знания и умения в педагогическия и непедагогическия персонал • Ефективни партньорства между институциите, ЦСОП, училища и ДГ, НПО и социални услуги. Споразумения за сътрудничество • Подробна нормативна регламентация на дейностите, функциите и отговорностите на субектите на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците • Делегирана заинтересованост от страна на МОН, РУО, РЦПППО и местната власт
Слаби страни: • Ограничен капацитет на сградата, което пречи за увеличаване броя на учениците и паралелките, за обособяване на още специализирани кабинети • Недостатъчно ефективна работа с ЕПЛР в училищата • Неефективна комуникация и координация, усложнени структури и процеси за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностното развитие на учениците със СОП от училища и ДГ, и за насочването им в ЦСОП • Ниска грамотност и нежелание или отказ от сътрудничество на някои родители, неефикасно преодолявана съпротива • Обременяване на образователната институция с голям обем писмена работа по създаването на документация, която само затруднява, но не подпомага образователния и терапевтичния процес.	Заплахи: • Неравенство, бедност, включително образователна, социално изключване, пасивни жизнено стратегии, загуба на мотивация за образование, тежки увреждания и съпътстващи заболявания на учениците с множество увреждания. • Негативно въздействие на евентуални пандемии, противоепидемични мерки и ограничения за разпространяването, водещи до социална изолация • Все още съществува съпротива по отношение на социализацията на деца и ученици в риск или със специални образователни потребности в училищните общности • Случаи на недостатъчен родителски капацитет за подкрепа на учениците при провеждането на ОРЕС, както и здравословното състояние на ученика, не позволяващо включването му в този процес.

СИЛНИ СТРАНИ	ВЪЗМОЖНОСТИ
• Приложена и ефективно управлявана система за управление на качеството, в която членуват всички комисии, функциониращи на територията на образователната институция, с цел гарантиране на данни и ефективно управление и ефективно лидерство, в едно с ефективно включване на всички членове на екипа в управлението на институцията. • Изградена структура от работни групи и комисии за разпределение и делегиране на отговорности; Изградена актуализационна структурна последователност, чрез която се управляват елементите по системата в динамика. • Изградена система за повишаване на кариерното развитие и надграждане на знания и умения в педагогическия и непедагогическия персонал. • Утвърдена екипност на различни равнища. Осигурена система за идентификация на рискови параметри и се осъществява скрининг за риск по всяко едно направление. • Осигурени са здравословни и безопасни условия на труд и има изградена екипна структура за гарантиране на сигурност и безопасност на територията на образователната институция. Разработени и се спазват правила, програми, инструктажи, противоепидемични мерки и др. • Педагогическия и непедагогическия персонал работят в здравословна и безопасна среда. Осигурено е медицинско лице; • Високо квалифициран персонал. Наличие на квалифицирана педагогическа колегия. Умения за презентиране и популяризиране на собствен опит. • Работа с обучаеми от малцинствени групи и социализирането им с другите обучаеми. • Има МТБ съобразена със заложените изисквания. Оборудвани помещения за обучение, терапии, адаптивен спорт за изграждане на полезни умения и възпитание. Създадени са условия за „равен старт“ на всички обучаеми. • Популяризиране, изява и презентиране на творчеството и развитието на умения в обучаемите. Провеждане на съвместни уроци, мероприятия – изложби, концерти, базари, и др.	• Осигуряване на необходимите специалисти и повишаване на педагогически и дигитални компетенции на педагозите за удовлетворяване на нуждите на учениците • Популяризиране и внедряване на собствен педагогически опит и знания в практиката на образователната институция и извън нея. • Предлагање на разнообразни квалификационни форми и споделяне на опит. • Подобряване на ефективността от работата на учителя, подготовката на уроците, прилагането на индивидуалния и диференцирания подход. • Прилагане на ефективна и качествена ДПЛР за оптимално развитие на силните страни и способностите, развитие на компенсаторните механизми за преодоляване на уврежданията с цел постигане на успешна социализация и интеграция. • Повишаване компетентността на родителите при подкрепа на учениците в условия на ОРЕС. Осъществяване на тематични и интерактивни родителски срещи. • Предоставяне на ДПЛР на ученици със СОП от общообразователни училища под формата на терапии и занимания по интереси в разнообразни дейности. • Повишаване на квалификацията (посещаване на курсове, тренинги, обучение или самообучение). • Мотивиране и стимулиране и на родителите към спомоществателство. • Кандидатстване по различни проекти и програми за финансиране. • На базата на досегашен опит, може да се създадат нов тип отношения на сътрудничество със семейството чрез нетрадиционни форми. • Създаване на система за външна изява на обучаеми и учители. • Популяризиране на изявите на обучаеми и учители, чрез изградената система за комуникация на образователната институция. • Създаване система за обмен на информация със заинтересованите страни и образователната институция.

• Приобщаване на обучаемите към националните ценности и традиции. Утвърждаване на личностно ориентиран и позитивен подход на възпитание. • Прилагане на иновативни методи и похвати в учебната и възпитателна работа; • Включване на родителите в прекия образователно - възпитателен и терапевтичен процес – чрез участие в екипни срещи, провеждане на “ден на отворени врати” и др.	
СЛАБИ СТРАНИ	ЗАПЛАХИ
• Неефективна комуникация и координация, усложнени структури и процеси за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностното развитие. • Трудности при формиране на подкрепяща мултикултурна образователна среда. • Липса на учебници за ученици със СОП и множество увреждания. • Недостатъчен медицински персонал за обслужване на учениците. • Заплахи от външната среда, влиянието на евентуални пандемии и свързаната с тях социална изолация. • Недостатъчен капацитет на сградата на центъра за поемане на повече ученици и обособяване на още специализирани кабинети. • Незадоволително равнище на дигиталните умения на част от родителите за осъществяване на ефективен ОРЕС	• Родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, непълни семейства. • Непрекъсната квалификация за учителите със специализиран софтуер. Ако те не са обучени, няма как да ползват пособията и не биха постигнали резултати. • Бюрокрация и формалност между институциите. • Нереални очаквания на родители спрямо възможностите на учениците с множество увреждания. • Тревожни тенденции, свързани с нарастващата апатия по време на евентуални пандемии, кризи и изолации; • Миграция на семейства • Намаляване на човешкия ресурс, заради заболяемост в условията на евентуални пандемии

5. Управление на среда и актуализация по контекст на институцията

Спецификата на приложимост на изградения модел управление се разпределя съотносимо в приоритетните направления определени в стратегическата рамка, към която са предвидени дейности по специфика на среда, заложи в 5 годишния програмен период за изпълнение. Факторите, влияещи на системата и водещи до изменение на рамката от приетите средни норми за страната и заложи функционалност на образователната институция са: демографска криза, малък и недостатъчен капацитет на сградата, индивидуални особености и нужди на децата с множество увреждания. Ресурсите, обезпечаващи прилагането на стратегическата рамка по специфика, са изградени така, че да отговарят на приложените изисквания в нормативна база, заложи в ЗПУО с приложими ДОС и изискванията по приети международни спогодби, свързани с прилагането на качествена образователна услуга. Описани са в МТБ на образователната институция.

Има наличен квалифициран и прилагащ иновативни подходи педагогически персонал, има достатъчност на финансовите ресурси, за покриване на изискванията по нормативна база, заложена в ЗПУО с приложими ДОС.

В **Правилник за устройството и дейността на ЦСОП-Добрич**, са описани правата, задълженията и отговорностите на заинтересованите страни по отношение на спазване политики и изисквания на функциониране по специфика на среда. В началото на годината всеки родител подписва декларации за «Информирано съгласие» за проведения инструктаж по правила и политики прилагани в ЦСОП - Добрич. Всеки учител подписва длъжностна характеристика по отношение на задължения, права, политики, планове и графици за работа.

6. Управление на риск. Управление на състояния водещи до риск, кризи и непредвидени промени.

По специфика на средата в ЦСОП - Добрич въпросите по управление на риска се свързват със създаване на безопасна учебна среда за учители и ученици, а също и с проблемите на ученическото здраве. Прилагат се подходи в цялостната дейност, като са предвидени дейности и политики, включващи целия екип в управлението на институцията, чрез които се гарантира постигане на заложените цели, в съответствие с държавните образователни стандарти. Проследяват се всички процеси и елементи. Основна цел на тази управленска структура, следяща параметрите в динамика, е да се гарантира устойчивост на резултатите, осигуряване и гарантиране на положителна среда на функциониране, и възможност за прилагане на ефективни управленски и иновативни политики, водещи до качество на образователната услуга. Създадена е бърза адаптивна процедура за управление и идентифициране на рисковите и негативните фактори. Работи се основно превантивно, като целта е да не се допуска работа в режим на криза. Динамичното наблюдение на рисковите елементи по специфика на среда се управлява чрез проследяването на всички процеси, регламентирани в системата за управление на качеството, функционираща и внедрена в образователната институция.

Общи проблеми:

- Осъществяване на учебно – образователен процес в режим на криза, създадена от евентуална пандемична обстановка
- Продължаващо задълбочаване на неблагоприятните демографски тенденции и засилване на негативните им ефекти върху образователната система;
- Предаване на неграмотността и на неравностойното социално-икономическо положение между поколенията и отрицателните им въздействия върху ефективността на включването в образование;
- Консервативни обществени нагласи и ограничена подкрепа за изпреварващи промени в сферата на образованието в съответствие с развитието на технологиите и обществото;

- Трудности за персонализация на обучението в зависимост от потребностите и интересите на отделното дете и за работа в мултикултурна среда;
- Специфични проблеми с възможност за достигане на високи нива на риск:
- Малка сграда, затрудняваща структурирането на учебното пространство според индивидуалните особености на учениците;
- Наличие в класната стая на ученици с различни диагнози и разнообразни потребности и възможности, затрудняващи работата в екип;
- Комуникативните и говорни нарушения, обучителните трудности и другите индивидуални особености на учениците с множество увреждания ограничават избора на иновации, обучителни платформи и др., изискват определена специфика при избора на методики, форми и средства на обучение и налагат изготвяне на индивидуални такива за всяко дете.
- Свръх опеката /неглижирането на ученик с увреждане от страна на родителите затруднява постигането на устойчиви резултати и изисква по-тясна връзка ученик-родител-учител и специалист.
- Трудности при редуциране на училищните учебни планове и програми спрямо индивидуалните особености на учениците със СОП и множество увреждания, като по-голямата част от съдържанието на учебните програми не може да бъде усвоена от учениците с ниско ниво на функциониране. Индивидуалността на потребностите и особеностите на всеки един ученик с множество увреждания в смесената паралелка, изисква изготвяне на голям брой индивидуални учебни и терапевтични планове, програми и друга документация, която утежнява работата на специалиста.

V. Цели

 Стратегическа цел – Развитие и усъвършенстване на действащия нов модел на организация и функциониране на ЦСОП като водеща специална образователна институция за ученици със специални образователни потребности. Установяване на устойчив образователен диалог между образователната и семейната среда, споделяне на отговорностите и обединяване на усилията за качествено образование и възпитание в ценностите на демократичното общество и интеграция на децата и учениците със специални образователни потребности.

Стратегията ни е пряко свързана с целите на Националната програма, които са насочени към подобряване качеството на живот на децата със специфични образователни нужди и множествени увреждания, живеещи на територията на област Добрич. Насочена е и към спомагане създаването на подходяща образователна среда за учениците, като им осигури възможност, въпреки отличаващите ги психо-физически способности и интереси, да намерят своето място в образователната система, да се повиши мотивацията им за учене и придобиване на практически умения, да бъдат ангажирани и да

останат по дълго време в системата на училищното образование, която им дава възможност за добиване на професионална правоспособност. Това напълно съвпада с целите и приоритетите на програмата, която разглежда образованието като нов национален приоритет и акцентира върху разбирането, че само една образована нация може да бъде богата и просперираща, толерантна към различните.

Главна ценност в образователната ни система е детето. Всяка част от неговото развитие е осмислена през тази призма и е подчинена на основната цел осигуряване на равен достъп и качествено образование. Чрез стратегията ни за развитие се стремим да превърнем ЦСОП в модерна развиваща се и адаптивна система, отговаряща на европейските стандарти, даваща достъпно и качествено образование и добра професионална подготовка. Усилията ни са насочени да защитим правото на детето и ученика със специални образователни потребности на пълноценен и самостоятелен живот, то да може да общува по обществено разпознаваеми начини, да има увереност, положително самочувствие, да е в полза на близките си и обществото и заедно с тях да се изгради като самостоятелен и пълноценен гражданин.

 Подцели – Качеството на диалогът между страните зависи както от компетентността им поотделно, така и от наличието на благоприятни условия за взаимодействие, среда за разгръщане на партньорството.

С тези три фактора са свързани трите конкретни подцели;

- Развитие на демократична образователна среда интегрираща усилията на всички заинтересовани страни, основана на диалог, партньорства, отвореност към социалната среда.
- Повишаване на капацитета на общност в центъра и образователната администрация за ефективно взаимодействие с родителите и развиване на конкретни подходи.
- Повишаване на информираността и съпричастността на семейството към образователните промени и проблеми в институциите.

 Подобряване и усъвършенстване на физическата среда чрез осигуряване на още по-комфортни условия за труд и отдих ;

- Подобряване на външната учебна среда.
- Подобряване на вътрешната учебна среда.
- Съчетаване на естетизация и комфортност на учебната среда с нейната достъпност и функционалност.
- Подобряване на материално–техническата база с иновативни специални средства за обучение.
- Поддържане на модерна ИКТ среда.
- Осигуряване на транспорт за учениците.

VI. Ключови области на действие

Ключовите мерки са групирани в пет области:

- ❖ Развитие и повишаване на качеството и ефективността на образователната, възпитателната и терапевтичната работа в центъра, като необходимо предусловие за продуктивно отваряне навън към цялостната социална среда, привличане и устойчиво включване на родители и структури на гражданското общество и институциите.
- ❖ Развитие на човешкия ресурс като основен фактор за подобряване на взаимодействията между образователната и социалната среда. Въпреки значимостта на структурите, средата и правилата, всеки контакт е преди всичко контакт между хора и продуктивността му зависи от тяхната комплексна подготвеност, адекватни очаквания и нагласи за добронамерено сътрудничество, а не взаимни обвинения и прехвърляне на отговорност.
- ❖ Развитие на политики и подходи в ЦСОП за разнообразно и задълбочено взаимодействие със семейната среда.
- ❖ Развитие на модерна медийна политика, която да информира широката общественост, да отправя ясни послания за бъдещето на институцията и така да осигури обществена подкрепа за образователните промени и адекватно информирани участници в обществения дебат за развитието на центъра;
- ❖ Съвкупността от подкрепяща вътрешна и външна среда, подготвени хора на всички равнища, взаимнообвързани политики и обмен на опит ще доведе до подобряване на взаимодействието между институцията и семейната среда в името на общата цел - осигуряване на качествено образование.

VII. Обхват на стратегията

- ✓ Директор
- ✓ Заместник-директор
- ✓ Педагогически специалисти в ЦСОП
- ✓ Работници и служители
- ✓ Ученици
- ✓ Родители
- ✓ Социални партньори

VIII. Администриране

Постигането на стратегическата и оперативните цели за периода 2025г. - 2029г. вкл. е обвързано с приемането и гласуването на педагогически съвет на Годишен план за дейността на ЦСОП за съответната учебна година, включващ конкретни действия, отговорни лица за изпълнение на конкретни действия, времеви график, определяне на състава на постоянните комисии и екипи (групи), работни групи за реализиране на конкретни дейности и изпълнение на конкретно действие, приети с решение на педагогическия

съвет и/или сформирани в съответствие със законодателство, в чийто обхват попада ЦСОП като институция, и/или определени от директора на центъра.

IX. Финансиране

ЦСОП е образователна институция, чието управление се осъществява чрез делегиран бюджет. Изградената система за финансово управление и контрол, обхващаща управленски задължения, политики и процедури гарантира сигурност при управлението на финансовите средства и включва:

- поставяне на целите и посочване на това какви ресурси се изискват, за да бъдат постигнати тези цели;
- работна дейност и практики;
- мерки за контролиране на потенциалния риск.

Дейностите, които предполагат финансови средства, се осигуряват от:

- Делегирания бюджет на институцията;
- Целеви средства от първостепенния разпоредител с бюджет;
- Средства от проекти и национални програми;
- Собствени средства;
- Други източници.

X. СТРАТЕГИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ

1. Повишаване на качеството и ефективността на образователната, възпитателната и терапевтичната работа;

✓ Нормативно обезпечаване на качеството и ефективността на образователната, възпитателната и терапевтичната работа.

✓ Създаване на благоприятна и комфортна образователна среда чрез осигуряване на условия за преодоляване на различията, за повишаване на уменията за комуникация и за образователно и социално включване.

✓ Повишаване на качеството и ефективността на усвояване на знанията и уменията по учебните предмети.

✓ Разширяване и стимулиране на формите на обучение и възпитание.

✓ Повишаване качеството на терапевтичната работа.

✓ Повишаване качеството на професионалното обучение.

✓ Пълна личностна изява на обучавани и обучаващи.

✓ Качествена екипна работа.

✓ Извършване на диагностична дейност за определяне на потенциалните възможности и образователните потребности на всеки ученик.

✓ Разработване на индивидуални учебни програми и отчитане на резултатите от тяхното изпълнение в края на всеки учебен срок и учебната година.

✓ Изготвяне на индивидуални тематични планове по учебните предмети на база утвърдените индивидуални учебни програми чрез подбор на материала в тях, съобразно възможностите на всеки ученик.

✓ Оценка на постигнатите резултати на база текущи оценки и контрол входно ниво и в края на всеки учебен срок.

✓ Изготвяне на индивидуални за всеки ученик доклади за постигнатите от него резултати от учебно – възпитателната и терапевтичната работа в края в I срок и учебната година.

✓ Прилагане на съвременни педагогически методи, подходи и иновативни практики с използване на модерни специални средства за обучение и технологично оборудване.

✓ Участие на ученици със свои рисунки и творби, както и със спортни изяви в национални и други конкурси и състезания.

✓ Организиране на екскурзии и посещения на културни и природни забележителности разширяващи кръгозора на учениците и обвързващи получените знания с трайни положителни емоции.

2. Опазване живота и здравето на учениците

✓ Адекватно здравно обслужване.

✓ Провеждане на дългосрочни действия, касаещи здравното образование, здравословния начин на живот и поведението при бедствия и аварии.

✓ Безопасност на физическата среда.

✓ Безопасност и изправност на всички съоръжения, до които имат достъп учениците.

✓ Безопасни за здравето на учениците учебни пособия, материали и специални средства за обучение.

✓ Строг контрол от страна на учители, специалисти, помощник възпитатели при работа с учениците със специални образователни потребности, които слагат в уста и поглъщат неядливи материали.

✓ Постоянен контрол над учениците, осигурен от дежурен педагогически екип през междучасията, по време на транспорт и отход в свободните режимни моменти.

✓ Осигуряване на засилен контрол на хигиенните условия в ЦСОП.

✓ Превенция на противообществените прояви и проявите на насилие и тормоз над учениците.

3. Наставничество и подкрепа на новопостъпващи педагогически специалисти

- Определяне на наставници на новопостъпили педагогически специалисти

- Реализиране на програма за въвеждаща квалификация на педагогически специалисти, чрез наставничество

4. Повишаване квалификацията на учителите

Целеви групи: Директор, зам. директор, ръководители на паралелки, специалисти по допълнителна подкрепа.

Мерки за реализация:

- Засилване на междуинституционалните връзки със сродни учебни заведения от страната и чужбина.

- Текуща квалификация на учителите според приоритетите на ЦСОП.
- Постигане на оптимални резултати чрез използване на ИТК, образователни интернет източници и обучителни софтуерни програми, иновативни материали.
- Обогаляване на учебния процес с научни новости от различни предметни области и особено за обучение на специални нужди.
- Използване разнообразие от иновативни и интерактивни методи и похвати, игрови елементи, групова работа за постигане на желания резултат.

5. Развитие на компетентностите в съответствие с променящата се роля на учителя

- Ефективно съчетаване на традиционни и иновативни методи и похвати за постигане на творчески, увлекателен, достъпен учебно-възпитателен процес, следвайки принципа – учене чрез действие.
- Балансирано прилагане на хибридно обучение в дигитална и недигитална среда
- Осигуряване на съвременна образователна среда, вкл. устройства за учене и преподаване и достъп до интернет, която да гарантира единен подход при прилагането на ключови компетентности в сферата на формалното образование, неформалното обучение и допълнителна подкрепа.
- Осигуряване на условия за поддържаща и продължаваща квалификация за повишаване на професионалните компетенции на учителите
- Споделяне на информация и ресурси от участие в квалификации.
- Планиране, организиране и провеждане на уроци в културни институции
- Повишаване компетентността на педагозите, свързана с работата с деца с множество увреждания и от аутистичния спектър.
- Повишаване информираността на педагозите за извършване на функционална оценка и всички по-важни нейни аспекти, овладяване на скринингови методики за нейното прилагане и полагане на основите на визия, политика и програма в тази важна област в ЦСОП.

6. Осигуряване на среда за ползотворно взаимодействие, взаимопомощ и възможности

- Осигуреност със споделено виртуално пространство за съхранение на документи, даващо възможност за екипна работа, за взаимодействие и взаимопомощ в центъра.
- Възможност за провеждане на екипни срещи лице в лице и/или чрез Google Meet, Teams.

7. Популяризиране на иновативните практики

- Участие в конференции, форуми, конкурси, програми, проекти, събития и др. за популяризиране на иновативни практики;
- Споделяне на материали и новини на сайта на ЦСОП - Добрич, на страницата на ЦСОП - Добрич във фейсбук и други медии;

8. Развитие на подходи за сътрудничество и съвместна работа с родителската общност за създаване на положително отношение към образованието;

- Проучване на нагласите на родителите за участие в дейности на ниво паралелка
- Организиране и провеждане на общи дейности, честване на празници, благотворителни акции и други събития за ефективно сътрудничество и родителска активност на ниво паралелка
- Конструктивна комуникация с родителите и установяване на прецизна система от взаимовръзки и обратна информация относно състоянието, поведението и развитието на учениците.
- Развиване на ефективна система от действия за намаляване на неизвинените отсъствия.
- Уеднаквяване на изискванията към учениците.
- Взаимно зачитане на авторитетите.
- Действия за насърчаване на активността на родителите към съвместна дейност с Координиращия екип при решаване на проблемите на техните деца.

9. Подкрепа за пълноценно участие в образователния процес на ученици със СОП

- Функционално оценяване на образователните потребности на учениците;
- Разработване и прилагане на индивидуални планове и програми за работа с учениците;
- Създаване и използване на адаптирани образователни ресурси отговарящи на нуждите на учениците;
- Обогаляване на специализираната подкрепяща образователна среда – оборудване и обзавеждане съобразно нуждите на учениците

10. Прилагане на индивидуален подход към потребностите на всяко дете и на всеки ученик.

- Персонализиране на обучението за всеки ученик, съобразно индивидуалните му потребности, напредък и възможности за разгръщане на пълния му потенциал
- Създаване и използване на адаптирани образователни ресурси, отговарящи на нуждите на учениците със СОП
- Разработване и прилагане на планове и програми за индивидуална работа и допълнителна подкрепа

11. Превенция на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация в ЦСОП

- Оказване на педагогическа и психологическа подкрепа за ученици и родители;
- 116111 Национална телефонна линия за деца видима за всички
- Квалификация на педагогическите специалисти за управление на конфликти, справяне с агресията, дискриминация на насилието;
- Организиране и провеждане на инициативи за повишаване на толерантността, намаляване на агресията и кибертормоза;

12. Разширяване на възпитателната работа и моделите за възпитателни взаимодействия;

- Формиране на социално активно поведение чрез дейности за подкрепа на каузи за доброволчество, благотворителност, екологични инициативи, както на територията на ЦСОП така и извън нея;
- Утвърждаване ролята на ЧК като форма на възпитателна работа;
- Подпомагане на адаптирането на учениците към изискванията на образователната среда;
- Въвличане на членове на семейството като доброволци в мероприятия провеждани в ЦСОП и извън него;
- Реализиране на инициативи за съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност;

13. Консултиране оказване на съдействие на родителите от страна на Координиращия екип.

- Координиращия екип и класните ръководители периодично и своевременно предоставят информация на родителите за:
 - успеха и развитието на учениците в образователно - възпитателния процес;
 - спазването на дисциплината в ЦСОП;
 - уменията на ученика за общуване с учениците и учителите;
 - интегрирането им в образователната среда;
 - посещаемостта на учебните занятия от учениците;
 - отсъствията на ученика от учебни часове,
 - възможностите и формите за допълнителна подкрепа на ученика с оглед максимално развитие на заложените му, както и за възможностите за оказване на педагогическа и психологическа подкрепа от специалист, когато това се налага;

14. Информирание;

- активен обмен на информация чрез родителски срещи; индивидуални консултации; консултативни екипни заседания; писмена връзка с родителите; мероприятия с участие на родителите и др.

- информационни табла за родители (учебни планове, седмично разписание, правилници и др.)
- предоставяне на информация по професионалното ориентиране;

15. Участие в извънкласни инициативи;

- утвърждаване на учебните традиции приобщаващи по-широко родителите в ежедневието и в празничния живот на ЦСОП;
- мотивиране на родителите за доброволно участие в дейности организирани от институцията (благотворителни акции, състезания, номинации, училищни съвети);
- “Дни на отворените врати”- открити занятия за родителите;
- изложби на ученически продукти, достъпни за родителите;
- използване на родителите при планиране на дългосрочната визия, мисия и стратегия на ЦСОП;
- утвърждаване като практика привличането на представители на родителите в обсъждания на проектодокументи отнасящи се до промени в институцията;

16. Работа по проекти;

- Разработване на проектни предложения по общински, национални и европейски проекти и програми с фокус образование на деца и ученици със СОП, здравословен начин на живот, спорт и двигателна активност;
- Съвместна работа с организации, които могат да предложат обучителни програми, обучители, материали;
- Представяне на постижения и добри практики;

17. Утвърждаване на регулярни форуми и инициативи за обмен на добри практики

- Периодични срещи с представители на други ЦСОП в страната, МОН, образователни институции за обмяна на опит и представяне на добри практики;
- Разпространение на информация, опит и продукти от работата на отделните членове на педагогическия екип – участие в конференции, уроци на отворени врати в рамките на МОН, изложби, квалификации;

18. Осигуряване на обществена подкрепа чрез активна и широка медийна политика;

- Активна медийна политика на ЦСОП за популяризиране на своите дейности и проблеми, успехите на учениците, иновации пр.
- По-широко използване на уеб-сайта на община Добрич и РУО-Добрич за популяризиране на събития, успехи и проблеми в образованието;

Заключителна част;

Срокът на изпълнение на тази стратегия е 2029 г. вкл. Стратегията се актуализира в случай на промени в организацията на работа в ЦСОП и/или на нормативните актове в предучилищното и училищното образование;

регионални и общински документи. Мониторинг за степента на реализиране на стратегията ще се осъществява посредством:

- Периодично събиране и отчитане на информация по реализиране на различните дейности, залегнали в стратегията;
- Съпоставяне на планираните цели и реално постигнатото състояние на управлението на образователните дейности;
- Своевременно привеждане на процесите на промяна в съответствие с потребностите на средата в ЦСОП.

Настоящата Стратегия за развитие на ЦСОП „Д-р Петър Берон“ – гр. Добрич, е изготвена в съответствие и се основава на приоритетите, целите и стандартите, както и на общоприетите ценности и идеи, заложиени в следните референтни документи:

- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства.
- Национална програма за интеграция на деца със специални образователни потребности.
- Конвенция на ООН за правата на детето.
- Закон за закрила на детето
- Национална стратегия за въвеждане на ИКТ в училищата.
- Национална програма за развитие на физическото възпитание и спорта.

Партньори по изпълнението:

- ❖ Ръководство в ЦСОП
- ❖ Общински и областен съвет по етническите и демографски въпроси
- ❖ Регионално управление по образование – гр. Добрич
- ❖ Комисии от общинския съвет
- ❖ Неправителствени организации, работещи в сферата на образованието
- ❖ Държавната агенция за закрила на детето (ДАЗД)
- ❖ Детска педагогическа стая
- ❖ Регионална дирекция „Социално подпомагане“ - община Добрич
- ❖ РЗИ - Добрич